

Avalent>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Ohvrite õigused riigiti

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

horvaadi

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Swipe to change

Ohvrite õigused riigiti**Horvaatia**

Kuriteoohvritel on kohtueelse menetluse ja kriminaalmenetluse raames mitmeid õigusi – eelkõige pakutakse kaitset lastele ning seksuaalvabaduse vastaste kuritegude ja inimkaubanduse ohvritele

Kuriteoohvril on järgmised õigused:

õigus saada teavet, mida politsei, uurija, prokuratuur (*državno odvjetništvo*) ja kohus on kohustatud andma;

õigus saada psühholoogilist ja muud professionaalset abi ja toetust kuriteoohvrid toetavatel organitel, organisatsioonidel ja asutustel;

õigus osaleda kriminaalmenetluses kannatanuna;

õigus saada prokuröri (*državni odvjetnik*) teavet kuriteoohvri kaebuse alusel võetud meetmete kohta ning õigus esitada kaebus kõrgema astme prokuröri (*viši državni odvjetnik*);

õigus saada nõustamist riigieelarvest rahastatud spetsialistilt, kui talle tekitati rasket psühhofüüsilist kahju või kui ta kannatas kuriteo tagajärjel muud tõsist kahju;

õigus esitada seotud kahjunõue;

õigus saada hüvitist kooskõlas eriõigusnormidega, kui talle tekitati ülliraskeid kehavigastusi või kui vägivallakuriteo tagajärjel halvenes tema tervis olulisel määral.

Seksuaalvabaduse vastase kuriteo ohvril või inimkaubandusega seotud kuriteo ohvril on lisaks eespool nimetatud õigustele veel järgmised õigused:

õigus vestelda enne küsitlemist riigieelarvest rahastatud nõustajaga;

õigus saada riigieelarvest rahastatud õigusabi;

õigus lasta end politseijaoskonnas või prokuratuuris küsitleda samast soost isikul;

õigus lasta küsitlemise juures viibida isikul, keda ta usaldab;

õigus keelduda vastamast asjakohatutele küsimustele oma isikliku elu kohta;

õigus taotleda küsitlemist audiovisuaalseadmete vahendusel;

õigus isikuandmete kaitsele;

õigus nõuda istungi kinniseks kuulutamist;

õigus saada enne esimest küsitlemist kohtult, prokuröri ja politseilt teavet oma õiguste kohta.

Kui kuriteoohver on laps, siis on tal lisaks eespool nimetatud õigustele veel järgmised õigused:

õigus saada riigieelarvest rahastatud õigusabi;

õigus võtta menetluses osalemise ajaks kaasa usaldusisik;

õigus isikuandmete kaitsele;

õigus kohtus küsitlemise asemel küsitlemisele oma kodus või muus spetsiaalselt kohandatud ruumis;

õigus anda ütlusi kinnisel istungil;

õigus küsitlemisele eraldi ruumis spetsialistit töötaja käitatavate audiovisuaalseadmete vahendusel, ilma et selles ruumis viibiks koos lapsega kohtunik ja menetluspoolel;

õigus erilisele hoolele küsitlemise ajal, et lapse vaimne tervis ei saaks kahju.

Lapsed on kõik alla 18aastased isikud.

Lapstunnitajaid ja -ohvrid peab küsitama eeluurimiskohtunik tõendite kogumise istungil ning lapstunnitaja tuleb kohtusse kutsuda vanemate või eestkostjate kaudu.

Erasüüdistus

Kui esitatakse kuriteo teade, esitab enamikul juhtudel süüdistuse prokurör omal algatusel.

Kuritegudega seoses võib esitada erasüüdistuse juhul, kui kriminaalasja on võimalik menetleda erasüüdistusmenetluse abil. Avaldus tuleb esitada kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil füüsiline või juriidiline isik sai teadlikuks kuriteo toimepanemisest ja õigusrikkujaks isikust.

Seotud kahjunõue

Kuriteoohver on ka kannatanu ja tal on õigus esitada kohtule seotud kahjunõue.

See võib hõlmata järgmist:

hüvitist kas materiaalse või immateriaalse kahju (valu, hirm) põhjustamise eest;

vara tagastamist, kui kannatanu suudab tõendada, et ta on vara omanik või seaduslik valdaja;

konkreetselt tehingu tühistamist, kui kuriteo tulemusena tehti varaline tehing (kui kahtlustatav/süüdistatav sundis ohvrit lepingut sõlmima).

Kahtlustatava/süüdistatava vastu võib esitada seotud kahjunõude kas kriminaalmenetluse raames või eraldi tsiviilkohtumenetluse raames. Kui kahjunõue esitati kriminaalmenetluse raames, siis rahuldatakse see tingimusel, et kohus mõistab süüdistatava süüdi.

Tsiviilkohtumenetluse raames esitatud kahjunõude puhul sellist eeltingimust ei ole.

Kannatanute õigused uurimise ja kriminaalmenetluse ajal

Uurimise ajal on kuriteoohvril õigus erasüüdistajate ja kannatanutena esitada asjaolusid ja taotleda selliste tõendite kasutamist, mis on olulised kuriteo tuvastamiseks, õigusrikkujate kindlakstegemiseks ja seotud kahjunõuete esitamiseks.

Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on järgmised õigused:

õigus kasutada oma keelt, sealhulgas kurtide ja pimekurtide viipekeelt, ja õigus tõlgi abile, kui ta ei saa aru horvaadi keelest või ei kasuta seda, või tõlkija või viipekeele tõlgi abile, kui ta on kurt või pimekurt;

õigus kasutada oma keelt;

õigus esitada seotud kahjunõue ja taotlus esialgse õiguskaitse kohaldamiseks;
õigus esindajale;
õigus esitada asjaolusid ja taotleda tõendite kasutamist;
õigus osaleda tõendite kogumise istungil;
õigus osaleda menetluses, tõendite kogumise istungil ja esineda lõppsõnaga;
õigus tutvuda toimikuga;
õigus saada prokurörielt teavet oma kuriteoteate alusel võetud meetmete kohta ning õigus esitada kaebus kõrgema astme prokuröridele;
õigus esitada edasikaebus;
õigus esitada süüdistuse esitamise taotlus ja erasüüdistus;
õigus saada teade kriminaalsüüdistuse tagasilükkamise või prokuröri otsuse kohta süüdistusest loobuda;
õigus esitada süüdistus prokuröri asemel;
õigus taotleda endise olukorra taastamist;
õigus saada teade kriminaalmenetluse tulemuse kohta.
Prokuratuur ja kohus on kohustatud nii enne kriminaalmenetlust kui ka selle igas etapis uurima, kas süüdistataval on võimalik kannatanule kuriteoga tekitatud kahju heastada. Nad on ka kohustatud teavitama kannatanut teatavatest seadusega kehtestatud õigustest (kannatanu õigus kasutada oma keelt, õigus esitada seotud kahjunõue jne).

Õigus saada hüvitist

Kuriteoohvritele hüvitise maksmise seadusega (*Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (Narodne Novine (NN)*, Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 80/08 ja nr 27/11)) on sätestatud Horvaatias tahtlikult toime pandud vägivallakuritegude ohvrite või nende sugulaste õigus saada hüvitist kõnealusel seaduses kehtestatud tingimustel.

Selles on ette nähtud tahtlikult toime pandud vägivallakuritegude ohvrite õigus hüvitisele ja sätestatud hüvitise saamise õiguse tingimused ja menetlus, organid, kes teevad otsuseid ja osalevad hüvitise saamise õigust käsitlevas otsustusprotsessis, ning organid ja menetlus piirilestel juhtudel.

Tahtlikult toime pandud vägivallakuritegude ohvritel on õigus saada hüvitist riigieelarvest.

Politsei, prokuratuur ja kohtud peavad jagama teavet hüvitise saamise õiguse kohta, andma vajalikud taotlusvormid ning ohvri palvel üldjuhiseid ja -teavet selle kohta, kuidas avaldust täita ja millised avaldust toetavad dokumendid tuleks lisada.

Hüvitise saamise taotlused tuleb esitada justiitsministeeriumile, kasutades vormi, mille saab alla laadida ministeeriumi veebisaidilt.

[Kuriteoohvritele makstava hüvitise taotlemise vorm_hr](#) (223 Kb)

Taotlused tuleb esitada kuue kuu jooksul alates kuriteo toimepanemise päevast. Kui ohvri ei olnud võimalik esitada seda taotlust tähtaja jooksul seaduslikel põhjustel, peab ta seda tegema kolme kuu jooksul alates nende põhjuste lõppemise päevast ning igal juhul kolme aasta jooksul alates kuriteo toimepanemise päevast.

Kui ohver on alaealine või teovõimest ilmajäetud isik ja tema seaduslik esindaja ei esitanud taotlust kuue kuu jooksul alates kuriteo toimepanemise päevast, algab kuuekuuline periood isiku kaheksateistkümnendal sünnipäeval või kriminaalmenetluse algatamise päeval pärast ohvri täisealiseks saamist või isiku teovõime taastamise päeval.

Hüvitist on õigus saada järgmistel isikutel:

tahtlikult toime pandud vägivallakuritegude ohvrid, kes on Horvaatia Vabariigi või ELi liikmesriigi kodanikud või kelle alaline elukoht on Euroopa Liidus, ja kui kuritegu pandi toime Horvaatias;

kuriteoohver, kellele on tekitatud üliraskeid kehavigastusi või kelle tervis on kuriteo tõttu halvenenud (õigus saada ravikulude hüvitist – tingimusel, et isikul puudub kohustuslik tervisekindlustus – Horvaatia Vabariigis kehtestatud tervisekindlustushüvitise piirsumma ulatuses, ning õigus saada hüvitist saamata jäänud töötasu eest kuni 35 000 Horvaatia kuna ulatuses);

surma saanud kuriteoohvri lähisugulane (abikaasa või partner, laps, vanem, lapsendanud vanem, lapsendatud laps, kasuvanem, kasulaps, samasooline partner, vanavanem ja lapselaps, kui nad kuulusid ohvriga samasse leibkonda) (õigus saada hüvitist seadusjärgse saamata jäänud ülalpidamise eest kuni 70 000 Horvaatia kuna ulatuses);

kuriteoohvri surma korral isik, kes tasus matusekulud (õigus saada hüvitist kuni 5000 Horvaatia kuna ulatuses);

kui politseile või prokuratuurile on esitatud kuriteoteade või kui kuriteost on teatanud politsei või prokuratuur ise kuue kuu jooksul alates kuriteo toimepanemisest olenemata sellest, kas õigusrikkuja isik on teada või mitte.

Hüvitise summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse ohvri käitumist kuriteo ajal ja pärast seda või tema panust kahju põhjustamisse ja kahju ulatusse, seda, kas isik on vahetu ohver ning kas ja millal on ta teatanud kuriteost pädevatele asutustele. Lisaks hinnatakse ohvri koostööd politsei ja pädevate asutustega õigusrikkuja vastutusele võtmiseks, võttes arvesse, kas vahetu ohver aitas kahju põhjustada või suurendas kahju; nendel juhtudel vähendatakse vastavalt hüvitist, millele ohvri õigus. Hüvitist taotlus lükatakse tagasi või summat vähendatakse, kui leitakse, et ohver on seotud organiseeritud kuritegevuse või kuritegeliku organisatsiooniga. Hüvitistest võidakse keelduda või summat vähendada ka juhul, kui hüvitise maksmine täissummas oleks vastuolus õigluse, kõlbelisuse ja avaliku poliitika põhimõtetega.

Teade õigusrikkuja vangist vabastamise kohta

Kui süüdistatav mõistetakse vangi, teavitab justiitsministeeriumi juures asuv sõltumatu ohvrite ja tunnistajate toetamise teenistus kuriteoohvrit kinnipeetava vangist vabastamise kuupäevast (tingimusteta vabastamine ja tingimisi vabastamine).

Seadusest tulenev kohustus teavitada kuriteoohvreid kinnipeetava vangist vabastamisest

Kooskõlas vanglakaristust käsitleva seaduse muutmise seadusega (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazne zatvora*) peab justiitsministeeriumi juures asuv ohvrite ja tunnistajate toetamise teenistus teavitama kuriteoohvrit, kannatanut või nende perekondi kinnipeetava vangist vabastamisest.

Kuriteoohvrit teavitatakse kinnipeetava vabastamisest, kui tegemist oli seksuaalvabaduse ja kõlbluse vastase kuriteoga, elu- ja isikuvastase kuriteoga või vägivallakuriteoga.

Eespool nimetatud teavet antakse ohvrile, kannatanule või nende perekondadele sellest olenemata, kas kinnipeetav vabastatakse tingimusteta või tingimisi. Otsuse tegemisel selle kohta, kas on kohane lubada kinnipeetaval lahkuda vanglast oma alalise või ajutise elukohta, võivad kinnipidamisasutused/vanglad nõuda, et kriminaalhooldusteenistus selgitaks välja ohvri või tema perekonna suhtumise toimepandud kuriteosse. Sõltumatu ohvrite ja tunnistajate toetamise teenistus koostab ohvriga peetud arutelude alusel kriminaalhooldusteenistuse jaoks aruanded.

Tunnistajate ja ohvrite toetamine

Horvaatia Vabariigis koordineerib ohvrite ja tunnistajate toetamist justiitsministeeriumi juures asuv sõltumatu ohvrite ja tunnistajate toetamise teenistus (*Samostalna služba za podršku žrtvama i svjedocima*).

Ohvritel ja tunnistajatel on võimalik saada ohvrite ja tunnistajate toetamise osakonnalt tuge ja teavet oma õiguste ja menetluste kohta.

Sellised osakonnad on loodud seitsme kohtu, nimelt Zagrebi, Zadari, Osijek, Vukovari, Spliti, Sisaki ja Rijeka maakonnakohtute (*županijski sudovi*) juurde. Osakonnad pakuvad kuriteohvritele (ja tunnistajatele) ning nendega kaasas olevatele isikutele emotsionaalset tuge, praktilist teavet ja teavet õiguste kohta. Tuge pakuvad ka pädevate munitsipaalkohtute ja väärteoasjade kohtute (*općinski and prekršajni sudovi*) osakonnad.

Kuriteohvritel on võimalik saada teavet oma õiguste ja võimaliku abi liikide kohta, helistades **kuriteo- ja väärteoohvrite riikliku kõnekeskuse tasuta abinumbri 116 006** (vt riikliku kõnekeskuse veebisait).

Justiitsministeerium annab kuriteohvritele ja tunnistajatele teavet ka nende õiguste kohta. Küsimused võib saata e-posti aadressil zrtve.i.svjedoci@pravosudje.hr või esitada Horvaatia justiitsministeeriumi veebisaidi <https://pravosudje.gov.hr/> kaudu.

Ohvrite ja tunnistajate toetamine piiriüleste juhtumite korral

Justiitsministeeriumi juurde loodud sõltumatu ohvrite ja tunnistajate toetamise teenistus pakub tuge ja teavet tunnistajatele ja ohvritele, kes on kutsutud kohtusse rahvusvahelise õigusabi korras (kaasa arvatud sõjakuritegude tunnistajad).

Teabekirjad saadetakse tunnistajatele, kes kutsutakse tunnistusi andma Horvaatia Vabariigi kohtutesse, või Horvaatia tunnistajatele, kes kutsutakse välisriikide kohtutesse.

Sõjakuritegude tunnistajatele pakutakse vajaduse korral füüsilist kaitset ja abi reisi ettevalmistamisel ning pädevasse kohtuasutusse ilmumisel (kui on tegemist tunnistajate ja muude pooltega, kes kutsutakse sõjakuritegudega seotud kriminaalmenetluse raames küsitlemiseks Horvaatia Vabariigi pädevatesse kohtuasutustesse või väljaspool Horvaatiat asuvasse kohtuasutustesse, kui toetus on seotud rahvusvahelise õigusabi taotlusega).

Vajaliku teabe leidmiseks klikkige alltoodud linkidel

- 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks**
- 2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal**
- 3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust**
- 4 - Hüvitis**
- 5 - Minu õigus saada abi ja toetust**

Viimati uuendatud: 08/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.